

Burmistrz Pyrzyce

Plac Ratuszowy 1, 74-200 Pyrzyce
tel. 91 39 70 310, fax.: 91 39 70 314
e-mail: sekretariat@pyrzyce.um.gov.pl
www.pyrzyce.um.gov.pl

Druk Nr 478/22

**Pan
Mariusz Majak
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Pyrzycach**

Nasz znak: PNIGM.0003.1.2022

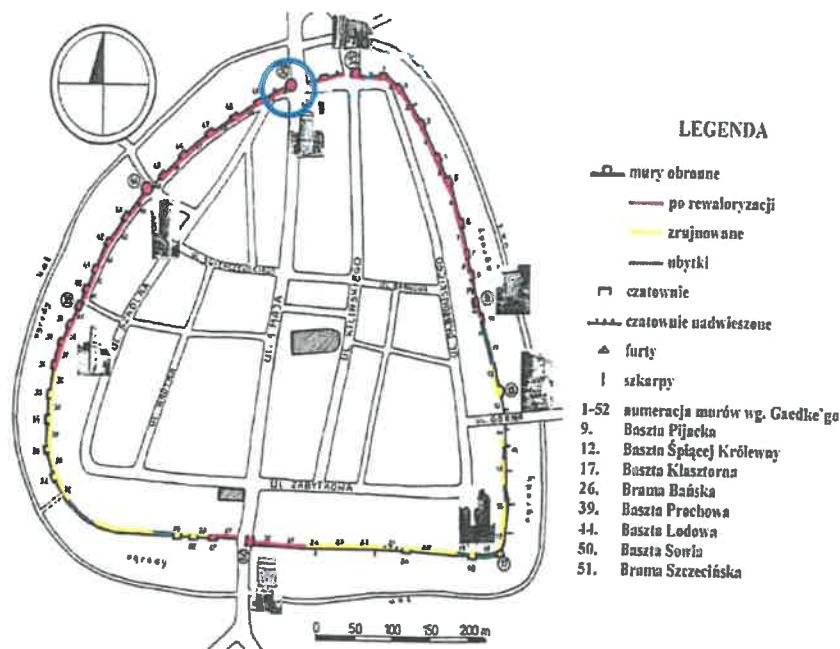
Pyrzyce, dnia 03 czerwca 2022 roku

Zgodnie z przyjętym planem pracy Rady Miejskiej w Pyrzycach na 2022 rok przedkładam informację o stanie murów obronnych i baszt oraz o wykonanych przeglądach tych nieruchomości.

BURMISTRZ
Marzena Podzińska

Informacja o stanie murów obronnych i baszt oraz o wykonanych przeglądkach tych nieruchomości

Mury miejskie otaczają w całości obszar starego miasta i rozplanowane są na obwodzie ok.1500 m, zachowane w większości w pierwotnym układzie. Największe przerwy w obrębie murów występują w części południowej i wschodniej. Obecnie zachowały się Brama Bańska i przyziemie Bramy Szczecińskiej, Baszty Pijacka, Prochowa, Lodowa i Sowa, ok.30 czatowni, ruina Baszty Śpiącej Królowy i Mniszej. Obwarowania miejskie wybudowano pomiędzy XIII, a XV wiekiem. Usytuowane są na działkach nr 47/4, nr 38/4, nr 6/3, nr 7/2 w obrębie 8 miasta Pyrzyce.

Zakres obwarowań miejskich wraz Basztami i czatowniami

Co roku wykonywane są przeglądy dotyczące stanu obwarowań miejskich wraz z Basztami przez pracowników Urzędu Miejskiego. Należy stwierdzić, że istniejący stan technicznych murów obronnych w Pyrzycach jest różnicowany od bardzo złego, momentami po awaryjny. Problem degradacji murów wynika ze złego, a miejscami katastrofalnego stanu zachowania ceglano-licowego muru, na niektórych odcinkach katastrofalnie jest zamknięcie korony murów zaprawą cementową, która oprócz zasolenia powoduje kruszenie, osypywanie, destrukcję doprowadzając do rozpadania się muru na najgorszych odcinkach i niszczenie oryginalnych cegieł pod warstwami cementu o słabszej wytrzymałości mechanicznej. Za kolejną przyczyną powstałych uszkodzeń należy uznać nieprawidłową eksploatację pasa terenu przyległego do murów w którym to pasie roślinność porasta zbyt blisko konstrukcji murowych zacieśniając je, a system korzeniowy prowadzi do rozpajania muru. Niestety dojście do niektórych fragmentów z obu stron murów jest niemożliwe z uwagi na to, że

po zewnętrznej ich stronie ograniczone jest ono z uwagi na zajęcie terenu przez ogrody działkowe, natomiast od strony wewnętrznej po części dojście uniemożliwia zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Kolejną przyczyną uszkodzeń obwarowań to silne zawilgocenie murów spowodowane głównie przez wodę, która spływa bezpośrednio po murach powodując jego spęcznienie i wypłukiwanie zapraw wapiennych. Wiele miejsc posiada również pęknięcia, które przebiegają przez całą wysokość muru, a także ubytki i częściowe odspojenia od kamiennego cokołu. Ściany oraz czatownie uległy wychyleniu w stronę dawnej fosy czego przyczyną jest zróżnicowanie terenów pomiędzy stroną wewnętrzną a zewnętrzną murów.

Metryka średniowiecznych murów obronnych z basztami oraz bramami otaczających stare miasto Pyrzyce sięga początków 2 połowy XIII w. Pomimo licznych zniszczeń wojennych system fortyfikacji obronnych stanowi jedno z ciekawszych budowli o wybitnych wartościach naukowych i historycznych. Dlatego w miarę możliwości finansowych podejmowane są systematycznie działania związane z zachowaniem dorobku dawnych pokoleń jako dziedzictwa przeszłości. Dzięki własnym środkom jak również dofinansowaniom otrzymywanym z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, od Zachodniopomorskiego Konserwatora Zabytków oraz od Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego przeprowadzanych zostało wiele kompleksowych prac konserwatorskich poprawiających ich stan techniczny po to, aby były one zachowane oraz przekazane przyszłym pokoleniom w jak najlepszym stanie.

Największym problemem jednak jest niedostatek środków finansowych.

W roku 2021 wykonano „Zabezpieczenie, wzmocnienie i renowację czatowni Nr 41 w Pyrzycach”. Łączny koszt zadania wyniósł 599 502,00 zł. Zadanie współfinansowane z Urzędu Marszałkowskiego w wysokości 50.000,00 zł. Ze względu na bezpieczeństwo użytkowników ogrodów wyłączono już z użytkowania 3 ogródki działkowe.

przed remontem

po remoncie

W roku bieżącym został złożony wniosek do Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu oraz Zachodniopomorskiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie o udzielenie dotacji w formie refundacji na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków w ramach programu Ochrona Zabytków dla zadania „Zabezpieczenie, wzmocnienie i renowacja Czatowni nr 41 w Pyrzycach”

W 2021 roku zawarta została umowa na wykonanie: „Aktualizacji Gminnej Ewidencji Zabytków oraz opracowanie Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2022-2025”. Planowany termin zakończenia to czerwiec 2022 r. Wykonanie tych dokumentów ma służyć m.in. rozwojowi miasta poprzez: poprawę stanu zachowania zabytków, eksponowanie walorów zabytkowych krajobrazu kulturowego i podnoszenie świadomości ochrony dziedzictwa kulturowego wśród społeczeństwa.

Gmina Pyrzyce w 2021 roku otrzymała z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu odmowę wszczęcia postępowania w sprawie skreślenia z rejestru zabytków terenu starego miasta w Pyrzycach, znajdującego się w obrębie warownych murów miejskich, uznanego za zabytek wraz z przyległym obszarem otaczającym miasto pasem o szerokości 125 m, miejscem dawnych wałów i fos. Wniosek o wszczęcie postępowania Burmistrz Pyrzyc złożyła w listopadzie 2019 roku.

W roku bieżącym do budżetu wprowadzone zostały zadania:

1. „Remont i adaptacja Bramy Bańskiej wraz z dobudową schodów zewnętrznych”. Zadanie obejmuje wykonanie kompletnej dokumentacji projektowej. Obecnie toczy się procedura dotycząca wyłonienia wykonawcy prac projektowych.
2. „Rewitalizacja terenu przy murach obronnych na działce nr 6/3 w Pyrzycach”. Obecnie toczy się procedura dotycząca wyłonienia wykonawcy prac projektowych. Po opracowaniu dokumentacji ogłoszony zostanie przetarg na wyłonienie wykonawcy robót.

Ponadto trwają prace przygotowawcze do opracowania koncepcji zagospodarowania terenu Grodziska wczesnośredniowiecznego obejmujące posadowienie wieży widokowej wraz z elementami małej architektury oraz utworzenia lapidarium.

BURMISTRZ
Marzena Podzińska